Antibiotica bij luchtweginfecties: onderzoek naar de kennis en opvattingen van huisartsen in de Huisartsenwachtpost Brabo

Haio: FILIPPINI Andrea , U.A.
Promotor: COENEN Samuel , U.A.
Praktijkopleider: MONDELAERS Regine , Roelant Jan , VAN VLIMMEREN Elke

Context: Wereldwijd vormt antibioticaresistentie een belangrijk probleem binnen de gezondheidszorg. Ondanks verschillende initiatieven om het voorschrijven en het gebruik van antibiotica in België te verminderen, blijft het antibioticagebruik hoog en de resistentie toenemen. Het antibiotica voorschrijfgedrag van huisartsen wordt in verband gebracht met hun kennis en opvattingen. Huisartsenwachtposten bieden opportuniteiten om de kwaliteit van zorg te verbeteren.

Onderzoeksvraag: In dit onderzoek in de Huisartsenwachtpost Brabo willen wij de kennis en opvattingen over antibiotica en antibioticaresistentie nagaan van de huisartsen, alsook de bruikbaarheid van bepaalde kennisbronnen volgens de huisartsen.

Methode: Een gevalideërde vragenlijst (KAAR-11) om de kennis en opvattingen van huisartsen te onderzoeken is vertaald in het Nederlands en aangevuld met een algemeen deel om huisartsenkenmerken te verzamelen. De vragenlijst werd verspreid onder de huisartsen van de Huisartsenwachtpost Brabo. Van hun antwoorden werden de medianen berekend. Verschillen tussen groepen huisartsen met bepaalde kenmerken en tussen de respondenten en referentiewaarden uit de KAAR-11 voor zwakke en goede voorschrijvers werden met niet-parametrische testen geanalyseerd.

Resultaten: Er nemen 39 huisartsen (35%) deel aan het onderzoek. De resultaten over de kennis en opvattingen van de huisarts lopen zeer uiteen tussen de deelnemende huisartsen. Er zijn geen significante verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke respondenten. Praktijkopleiders, huisartsen in opleiding en andere huisartsen verschillen wel van mening over het probleem van resistentie voor de volksgezondheid, de bijdrage van antibioticagebruik bij dieren en de behandeling van respiratoire infecties met amoxicilline. Richtlijnen, specialisten en ervaring beschouwden de huisartsen als bruikbare kennisbronnen, maar niet documentatie, opleiding of vertegenwoordigers uit de farmaceutische industrie. Vergelijking met de referentiewaarden uit de KAAR-11 toonde betere scores dan de zwakke en de goede voorschrijvers voor respectievelijk 7 en 3 items, niet voor de bijdrage van antibioticagebruik bij dieren en de behandeling van respiratoire infecties met amoxicilline en een slechtere score voor het probleem van resistentie voor de volksgezondheid en antibiotica voorschrijven op vraag van de patiënt. De respondenten hadden betere scores dan de zwakke en de goede voorschrijvers in verband met de bruikbaarheid van respectievelijk alle 6 en 4 kennisbronnen.

Conclusie: Het antwoordpercentage is te laag om de resultaten zonder meer als representatief te beschouwen voor de huisartsen van Huisartsenwachtpost Brabo. De antwoorden geven wel aanwijzingen dat er grote verschillen zijn in kennis en opvattingen tussen deze huisartsen. Gegeven het verband met de kwaliteit van het antibioticagebruik zouden interventies die deze kennis en opvattingen verbeteren ook effect op de kwaliteiten van het antibioticagebruik kunnen hebben. Dergelijke interventies zouden geïnspireerd kunnen worden door huisartsen met de juiste kennis en opvattingen, en een kwaliteitsvol antibioticagebruik. HAIO's en PO's zijn relevante doelgroepen voor dergelijke interventies.